

[Undervisningsministeren]

skal være eleverne selv, der bestemmer disciplinen. Det er at snakke udenom. Sagen er, at der fra skolen og ministeriet skal udgå nogle mål og nogle krav. Det er ikke nok, at børnene bliver inde i den verden, de kender i forvejen; den verden skal jo netop åbnes, der skal sprænges nye horisonter, og der skal åbnes for ny erkendelse. Det kan ikke nytte, at man lader børnene selv bestemme, om de vil lære noget om det, de ikke kender noget til. Vi slipper altså ikke for dette med mål og krav; vi slipper ikke for, at formålsformuleringer og læseplaner er vigtige. Men hvad angår spørgsmålet om, hvordan man vil nå målene og kravene, kan vi give skolen større frihed. Det er det, jeg kalder målstyring. Mere målstyring og mindre deltastyring. Altså mere præcise mål- og kravangivelser og til gengæld en mere fleksibel skoleordning.

Nu hører jeg, at Socialdemokraterne går ind for en mere fleksibel skoleordning, hvor man kan lave blokundervisning, altså samle timerne i større blokke, og hvor man kan variere undervisningen fra semester til semester osv. – alt dette, som man har talt om i mange år. Jamen hvis det er noget, hr. Erling Olsen og hr. J. K. Hansen mener oprigtigt, bliver de nødt til at støtte mig i det krav, at vi skal have en årsnorm i folkeskolen. For det er jo igen aftalesystemet, der forhindrer, at det kan blive til noget.

Jeg har nævnt denne afspadseringsaftale, som er til skade for de små fag, bl.a. kristendomskundskab, fordi den fører til, at man bruger fagene til at fylde huller i skemaet med i stedet for at give dem til de lærere, der har størst lyst til, interesse i og forudsætninger for at undervise i dem. Det er igen et eksempel på, at vi skal have saneret aftalesættet. Jeg takker for støtten til dette, og for, at hr. J. K. Hansen siger, vi skal gøre op med 45-minutters tyranniet, at vi skal have et årsskema i stedet for et ugeskema, og at vi skal bruge lærerne på en anden måde. Jamen lad os få det forsøgt; men det kræver altså et nyt aftalesæt.

Der har været talt om helhedsskole, og det var vist hr. J. K. Hansen, som talte om dette nye begreb. Jeg forstår i og for sig godt, at der måtte et scenskift til, da talen kom på helhedsskolen, for det, som hr. Erling Olsen har beskrevet i bladet Ny Politik, tilmeldt både i nr. 5 og nr. 8, og som er en 8-15-skole, er noget helt andet og noget, jeg synes vi

skulle få forsøgt. Det er en tanke om, at alle elever og lærere i de ældste klasser er på skolen fra kl. 8 til kl. 15, hvorved der bliver plads til nogle åndehuller midt på dagen, og hvorved lærernes forberedelse kan foregå i skoletiden i stedet for uden for skoletiden, og så skal der sandsynligvis være en dag om ugen, hvor man bliver lidt længere om eftermiddagen, så man kan snakke med forældrene. Et sådant forsøg ville jeg da meget gerne se gennemført i praksis. Det er jo noget dejligt konkret at gå til, og i forsøget kunne ligge dette, at man ser væk fra hele det aftalesystem, vi har, og i stedet siger: her har vi nogle lærere, her har vi nogle elever, og her har vi en skole med nogle lokaler, lad os så prøve på en frisk, om vi kan gøre det bedre både for lærerne og eleverne. Naturligvis betyder det ikke, at lærerne skal miste noget som helst, men det kan da godt være, at den nuværende arbejdsbyrde er fordelt skævt imellem de forskellige lærergrupper, og det kunne vi jo ved et sådant forsøg prøve at komme ud over.

Jeg vil altså sige ja til, at vi gør forsøg med en 8-15-skole, men begrebet helhedsskole, som det præsenteres af hr. J. K. Hansen, vil jeg gerne høre noget mere om, før jeg siger ja til det, for er det tanken dermed, at den kommunale ungdomsskole nu skal integreres med deraf følgende ændringer i den kommunale ungdomsskoles regler om lærerrekrutering osv.? Betyder det, at der ikke længere skal være et miljøskift, når man går fra skolen over i ungdomsskolen? Det er ét vigtigt spørgsmål, som jeg ved der i hvert fald er en forening af ungdomsskolelærere der vil være stærkt interesseret i at få besvaret.

Man kan også spørge, hvordan det frivillige ungdoms- og idrætsarbejde skal organiseres. Skal de, der skulle have været af sted til badminton og fodbold kl. 15, nu pludselig i stedet for spille badminton og fodbold på den skole, hvor de har tilbragt hele formiddagen? Det vil jeg ikke uden videre gå ind for. Jeg mener, det er godt med et skift midt på dagen. Derved vil disse tilbud, som de unge vælger, også i højere grad få karakter af at være noget selvvalgt, noget, de helt selv har fundet på. Jeg vil altså sætte nogle store spørgsmålstejn ved dette begreb »helhedsskole«, før jeg går ind på det.